

**INFORMACJE DOTYCZĄCA ADEKWATNOŚCI
KAPITAŁOWEJ
BANKU SPÓLDZIELCZEGO W PRZASNYSZU
NA DZIEŃ 31.12.2014 ROKU**

Przasnysz, dnia 24 czerwca 2015r.

Spis treści:

I. INFORMACJE OGÓLNE.....	3
II. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	4
III. FUNDUSZE WŁASNE BANKU – UZNANY KAPITAŁ.....	8
IV ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	9
INFORMACJE OGÓLNE.....	9
WYMOGI KAPITAŁOWE.....	11
a) minimalne wymogi kapitałowe.....	11
b) dodatkowe wymogi kapitałowe.....	12
V. RYZYKO KREDYTOWE.....	14
Informacje jakościowe.....	15
a) Definicja należności przeterminowanych i zagrożonych stosowanych dla celów rachunkowości.....	15
b) Opis przyjętych do ustalania korekt wartości rezerw, w tym rezerw na ryzyko ogólne.....	17
c) Techniki redukcji ryzyka kredytowego.....	17
Informacje ilościowe.....	18
a) Łączna kwota ekspozycji kredytowych według wyceny bilansowej, bez uwzględnienia technik redukcji ryzyka kredytowego.....	18
b) Wartość ekspozycji wg stanu na dzień 31-12-2014r. oraz średnia kwota ekspozycji w podziale na klasy.....	18
c) Struktura branżowa ekspozycji.....	19
d) Struktura ekspozycji według okresów zapadalności.....	20
e) Wartość ekspozycji zagrożonych, w tym przeterminowanych oraz kwoty korekt wartości rezerw.....	20
VI. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ.....	21
VII. RYZYKO PŁYNNOŚCI.....	22
VIII. RYZYKO OPERACYJNE.....	24
IX. RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI.....	27
X. RYZYKO BIZNESOWE.....	28
XI. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM.....	29
Informacje jakościowe.....	29
Informacje ilościowe.....	29
XII DŹWIGNIA FINANSOWA.....	29
XIII POLITYKA ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRADZANIA	30
XIV OŚWIADCZENIE ZARZĄDU O ZAKRESIE UJAWNIANIA.....	31

Niniejszy dokument został opracowany w celu realizacji Zasad polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Przasnyszu w zakresie adekwatności kapitałowej oraz spełnienia wymogów dotyczących ujawniania informacji zawartych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwanego dalej Rozporządzeniem CRR) oraz na podstawie innych rozporządzeń wykonawczych Komisji (UE) ustanawiających wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji, a także zgodnie z Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Przasnyszu udostępnioną na stronie internetowej www.bsprzasnysz.pl. Niniejszy dokument zawiera informacje w zakresie zgodnym z Rozporządzeniem CRR.

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Bank Spółdzielczy w Przasnyszu, zwany dalej Bankiem, z siedzibą w Przasnyszu, ul. Słowackiego 1, działa w oparciu o Statut, wprowadzony do KRS, zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla M. St. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Rejestru Sądowego pod numerem 0000049853.
2. Bank Spółdzielczy w Przasnyszu działa na terenie województwa mazowieckiego i powiatu szczycieńskiego.
3. W 2014 roku Bank prowadził działalność operacyjną w jednostce macierzystej w Centrali mieszczącej się w Przasnyszu przy ul. Słowackiego 1 oraz w Oddziałach:
 - Krzynowłoga Mała, ul. Przasnyska 1;
 - Jednoróżec, ul. Odrodzenia 14;
 - Krasne, ul. Mickiewicza 27;
 - Konopki, ul. Kredytowa 6;
 - Czernice Borowe, ul. Dolna 2;
 - Punkach kasowych mieszczących się w Przasnyszu przy:
 - Urzędzie Skarbowym, ul. Świerkowa 3,
 - Spółdzielni Mieszkaniowej, ul. Orlika 27,
 - Urzędzie Miasta, ul. Kilińskiego 2.

Ponadto Klienci Banku mogą korzystać z usług: bankowości elektronicznej (eBankNet, eCorpoNet, HomNet, SMS Banking, Bankofon) oraz 5-ciu bankomatów.

4. Bank Spółdzielczy w Przasnyszu oznakowany jest numerem **REGON 000509063**, numerem **NIP 7610002509** oraz numerem **kołu bankowego 89240007**.
5. Bank zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., z którym zawarto umowę zrzeszenia w dniu 18 marca 2002r.
6. Bank Spółdzielczy w Przasnyszu zarejestrowany jest w Trzecim Mazowiecki Urzędzie Skarbowym w Radomiu.
7. Podstawą prawną prowadzonej przez Bank działalności są:

- ustawa „Prawo bankowe” z dnia 29 sierpnia 1997r. (Dz. U. z 2012r. poz.1376 z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003r. Nr 188, poz. 1848 z późniejszymi zmianami),
- ustawa 07 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. nr 119 z 2000r. poz. 1252 z późniejszymi zmianami),
- Statut Banku Spółdzielczego w Przasnyszu.

II. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu”, przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia zgodna jest z założeniami „Strategii rozwoju Banku Spółdzielczego na lata 2012-2015” i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu oraz weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnętrznych lub w otoczeniu Banku.

Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu jest powiązana z innymi regulacjami o charakterze strategicznym. Bank sporządza w okresach rocznych *Polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka*, które zatwierdzane są Uchwałami Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka, jaki Bank może ponosić. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.

Szczegółowy opis procedur w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku zawierają poszczególne Instrukcje, na bieżąco weryfikowane, nie rzadziej jednak niż raz w roku, zatwierdzone Uchwałą Zarządu, a także uchwałą Rady Nadzorczej (Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej (ICAAP), Instrukcja sporządzania informacji zarządczej, Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym).

Informacje zawarte w art. 435 ust. 1 lit a-d Rozporządzenia CRR, tzn. dotyczące strategii i procesów zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka; struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej ujawnień i statutu lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko – stanowią załączniki do niniejszej „Informacji...”

- Statut Banku Spółdzielczego w Przasnyszu,
- Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- Strategia rozwoju Banku Spółdzielczego w Przasnyszu na lata 2012-2015 – zaktualizowana na 2014r.,
- Regulamin organizacyjny Banku Spółdzielczego w Przasnyszu,

- Polityka kredytowa w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- Polityka płynności w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- Polityka zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- Polityka zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- Polityka kapitałowa Banku Spółdzielczego w Przasnyszu,
- Polityka handlowa – plany marketingowe Banku Spółdzielczego w Przasnyszu,
- Polityka bezpieczeństwa informacji Banku Spółdzielczego w Przasnyszu,
- Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu
- Instrukcja zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku spółdzielczym w Przasnyszu,
- Instrukcja „Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- Instrukcja monitorowania, pomiaru i kontroli ryzyka płynności w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- Instrukcja sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- Instrukcja pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- Instrukcja zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- Instrukcja sporządzania i monitorowania planu ekonomiczno-finansowego w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- Instrukcja zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- Instrukcja „Zasady dokonywania inwestycji w finansowe instrumenty dłużne”.

Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez art. 435 ust. 1 lit. e, stanowi załącznik do niniejszej „Informacji ...”. W Banku z dokonanego pomiaru ryzyka sporządzane są raporty, które następnie są przedstawiane Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej. Rada Nadzorcza ocenia skuteczność działań Zarządu mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:

- identyfikacja ryzyka polegająca na określeniu źródeł ryzyka zarówno aktualnych, jak i potencjalnych, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku,
- pomiar ryzyka,
- zarządzanie ryzykiem – polegające na podejmowaniu decyzji dotyczących akceptowalnego poziomu ryzyka, planowaniu działań, wydawaniu rekomendacji zaleceń, tworzeniu procedur i narzędzi wspomagających,
- monitorowanie – polegające na stałym nadzorze poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka,

- raportowanie – obejmujące dostarczanie cyklicznej informacji dla Kierownictwa Banku o skali narażenia na ryzyko i podjętych działaniach.

W zakresie art. 435 ust. 2 Bank informuje, że:

- Członkowie Zarządu Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku (odpowiednio w Radzie Nadzorczej lub Zarządzie) lub organach innych podmiotów.
- Członków Zarządu powołuje, zgodnie z przepisami prawa, na wniosek Prezesa Zarządu, Rada Nadzorcza, działając wg Statutu Banku Spółdzielczego, Regulaminu działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Przasnyszu oraz Zasad oceny odpowiedniości Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Przasnyszu, biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z „Zasadami oceny odpowiedniości Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Przasnyszu”.
- Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli, zgodnie z zapisami Statutu Banku Spółdzielczego w Przasnyszu, Regulaminu wyboru członków Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu oraz Polityki oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata.

W przypadku zamiaru powołania członków Zarządu Banku, Rada Nadzorcza zobowiązana jest stosować odrębną procedurę w przypadku powołania Prezesa Zarządu jak i odrębną w stosunku do pozostałych członków Zarządu.

W Banku kontrole procesu zarządzania ryzykiem pełni również Komisja Rewizyjna Rady Nadzorczej. Komisja Rewizyjna Rady Nadzorczej trakcie 2014r. odbyła 4 protokołowane posiedzenia.

Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu” definiującą: zakres, częstotliwość, odbiorców oraz terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej objęte są wszystkie uznane za istotne rodzaje ryzyka w Banku. Zakres oraz częstotliwość raportowania dostosowany jest do skali narażenia na ryzyko, także zmienności ryzyka oraz dający możliwość szybkiej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko. Opis struktury organizacyjnej w zakresie zarządzania ryzykiem ujęty został w Schemacie Organizacyjnym, stanowiącym załącznik nr 1 do Regulaminu organizacyjnego Banku Spółdzielczego w Przasnyszu zatwierdzony przez Radę Nadzorczą w dniu 17-12-2013r.

W 2014r. zostały przeprowadzone wybory do Rady Nadzorczej Banku. Spośród kandydatów przedstawiciele wybrali nowych członków Rady Nadzorczej na lata 2014-2018.

W trakcie 2014 roku Zarządu Banku pracował w różnych składach osobowych:

1. Alicja Durska – Prezes Zarządu
2. Krystyna Ruszczyńska – Wiceprezes Zarządu ds. finansowych
3. Funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. handlowych pełnili:
 - Barbara Gwiazda oddelegowany członek Rady Nadzorczej od 19 grudnia 2013r. do 10 lutego 2014r,

- Wojciech Szypulski od 11 lutego 2014r. do 27 kwietnia 2014r.,
- Mariusz Kroszkiewicz od 28 kwietnia 2014r.

W obszarze zarządzania ryzykami w roku 2014 nie odnotowano zmian. W Banku stosowana jest zasada rozdzielności funkcji związanych z bezpośrednią obsługą klienta (gromadzenie dokumentów, przygotowanie danych do analizy) od oceny ryzyka przez decydentów.

W procesie zarządzania ryzykami bierze udział:

- *Rada Nadzorcza*: dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).
- *Zarząd Banku*: odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.
- *Analitik Kredytowy*: uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank.
- *Zespół zarządzania ryzykami i analiz*: monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.
- *Stanowisko audytu wewnętrznego*: ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Stanowisko dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Zadania Stanowiska są zlecane do realizacji przez odpowiednie służby Banku Zrzeszającego.
- *Pozostali pracownicy Banku* mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

III. FUNDUSZE WŁASNE BANKU – UZNANY KAPITAŁ

Na dzień 31-12-2014r. poziom uznanych kapitałów Banku, wyliczonych zgodnie z zapisami Rozporządzenia 575/2013 UE przedstawiał się

:

FUNDUSZE	STAN NA 31-12-2014r. (w zł)	
KAPITAŁ TIER I	FUNDUSZ UDZIAŁOWY (po amortyzacji)	369 600,00
	FUNDUSZ ZASOBOWY	10 906 515,57
	TIER I ŁĄCZNIE	11 276 115,57
KAPITAŁ TIER II	TIER II	0,00
UZNANY KAPITAŁ - FWB	11 276 115,57	

Bank, zgodnie z zapisami Rozporządzenia 575/2013 UE, Ustawą Prawo bankowe, art. 127 ust. 2 pkt 3 lit. b oraz uchwałą KNF 325/2011 z dnia 20 grudnia 2011r., pomniejsza Fundusze o wartość bilansową wartości niematerialnych i prawnych, które na koniec 2014r. wyniosły 30 671,28 zł. Wartość uznanego kapitału po pomniejszeniach wyniosła **11 245 444,29 zł**.

Wartość uznanego kapitału pozwoliła pokryć sumę wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Na przestrzeni 2014r. zmianie uległ:

- Fundusz zasobowy: w wyniku dokonanego odpisu z zysku za 2013r. (883 362,22 zł), przeksięgowania funduszu ogólnego ryzyka (114 536,88 zł) zgodnie z Uchwałami Zebrania Przedstawicieli oraz wpłat wpisowego (150 zł).
- Fundusz udziałowy w wyniku wpłat (1 092zł), wypłat (6 045 zł) udziałów przez członków oraz dywidendy za 2013r w kwocie 79 305zł.
- Wartość funduszu z aktualizacji wyceny w 2014r. zmniejszyła się o 10 828,44 zł i wyniosła 275 554,68 zł.

Uwzględniając zapisy Rozporządzenia UE oraz zalecenia dla Banków Spółdzielczych wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego precyzujące zasady wyliczania uznanego kapitału, Bank poddaje amortyzacji Fundusz udziałowy, stosuje również odpowiednie korekty w stosunku do Funduszu z aktualizacji wyceny.

Na wysokość Funduszu udziałowego składały się udziały 1402 członków osób fizycznych, którzy wpłacili 1542 jednostek udziałowych.

Jedna jednostka udziałowa wynosi 381zł.

IV ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Informacje ogólne.

Bank Spółdzielczy w Przasnyszu wielkość funduszy własnych dostosowuje do poziomu i rodzaju ryzyka, na jakie jest narażony oraz do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku opracowano i wdrożono proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, tzw. ICAAP.

Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego, jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych ryzyk występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego.

Bank w 2014r przyjmował równoległe dwa kryteria istotności ryzyk:

- a. Ilościowe – liczone jako udział wymogów kapitałowych z tytułu danego rodzaju ryzyka w funduszach własnych. Jako istotne określa się ryzyko, na które Bank tworzy minimalne wymogi kapitałowe na poziomie wyższym niż 2% funduszy własnych Banku.
- b. Jakościowe – analizowane niezależnie od kryterium ilościowego w przypadku pozostałych ryzyk, które nie powodują wymiernych strat dla Banku, nie wymagają tworzenia wymogów kapitałowych, a wymienionych w Metodocyce BION, Uchwale 258/2011 KNF oraz w Dyrektywie UE - Bank uznaje ww. ryzyka za istotne na podstawie przyjętej strategii, skali i złożoności działalności.

Mapa istotnych ryzyk na rok 2014 opracowana na podstawie przeprowadzonej analizy istotności uwzględniającej kryteria ilościowe oraz jakościowe, prezentuje się następująco:

RYZYKA ISTOTNE	RYZYKA NIEISTOTNE
ryzyko kredytowe (w tym rezydualne, kontrahenta i koncentracji)	ryzyko cyklu gospodarczego
ryzyko stopy procentowej	ryzyko strategiczne
ryzyko operacyjne	ryzyko reputacji
ryzyko płynności	ryzyko transferowe
ryzyko kapitałowe	ryzyko modeli
ryzyko biznesowe (w tym wyniku finansowego)	
ryzyko (rynkowe) walutowe	
ryzyko braku zgodności	
ryzyko koncentracji kapitałowej	
ryzyko przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji w sektor niefinansowy	

Wszystkie ryzyka uznane za istotne posiadają pisemne procedury wewnętrzne, zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. Ustawą Prawo Bankowe, Uchwałami Komisji Nadzoru Finansowego oraz Rekomendacjami KNF.

W procesie szacowania uczestniczą:

- *Rada Nadzorcza*: zatwierdza cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego i planowania kapitałowego oraz pozostałych rodzajów ryzyka, dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii i polityk zarządzania ryzykiem w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem kapitałowym w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo – nie rzadziej niż raz w roku - przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat zasad wyznaczania wymogów kapitałowych oraz informuje o wysokości współczynnika wypłacalności w cyklach i w zakresie określonych w Instrukcji sporządzania informacji zarządczej. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad utrzymaniem wymogu kapitałowego dostosowanego do akceptowanego poziomu ryzyka i dokonuje oceny przeglądu procesu szacowania kapitału wewnętrznego Banku.
- *Zarząd Banku*: odpowiada za opracowanie, wdrożenie i funkcjonowanie zasad wyznaczania wymogów kapitałowych, dba o zgodność tych zasad z regulacjami zewnętrznymi. Zarząd Banku dokonuje przeglądu i oceny poprawności i utrzymania wymogów kapitałowych na odpowiednim poziomie nie rzadziej niż raz w roku.
- *Zespół zarządzania ryzykami i analiz*: ma za zadanie zaliczanie ekspozycji kredytowych do odpowiednich klas i przyporządkowanie im odpowiednich wag ryzyka, obliczanie minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka Filaru I NUK oraz sporządzanie informacji zarządczej w zakresie wysokości współczynnika wypłacalności, której cykl i zakres określony jest w Instrukcji sporządzania informacji zarządczej. Poza tym Zespół zarządzania ryzykami i analiz wyznacza wewnętrzne wymogi kapitałowe na ryzyka filaru NUK oraz sporządza kompleksową informację na temat adekwatności kapitałowej Banku dla Zarządu i dla Rady Nadzorczej, zgodnie z Instrukcją sporządzania informacji zarządczej. Zespół ma obowiązek dokonywania w cyklach rocznych przeglądów procesu szacowania wymogów wewnętrznych i prezentowanie wyników tego przeglądu Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku.
- *Stanowisko audytu wewnętrznego*: ma za zadanie kontrolę i ocenę poprawności wyznaczania wymogów kapitałowych z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Bank zleca zadania audytu wewnętrznego merytorycznej komórce Banku Zrzeszającego na podstawie odrębnie zawartej umowy.

Alokacja uznanych kapitałów (funduszy własnych banku) na poszczególne ryzyka odbywa się zgodnie z zasadami Pakietu CRD IV/CRR oraz wewnętrznymi przepisami Banku, m.in. wewnętrznym procesem oceny adekwatności kapitałowej.

Plan alokacji kapitału na 2014r. z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka przedstawia się następująco;

Rodzaj ryzyka	Limit
ryzyko kredytowe	60%
ryzyko operacyjne	10%
ryzyko (rynkowe) walutowe	2%
ryzykom płynności	2%
ryzyko stopy procentowej	2%
ryzyko kapitałowe(reputacji)	2%
ryzyka nie zidentyfikowane w tym trudnomierzalne	2%
przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań	2%
przekroczenia limitów koncentracji zabezpieczeń i branż	2%
przekroczenia limitu koncentracji progu kapitałowego	2%

Poziom łącznego współczynnika kapitałowego na dzień 31-12-2014r. wyniósł 15,99%, kształtuje się na bezpiecznym poziomie i adekwatnym do ponoszonego przez Bank ryzyka.

Zgodnie z Instrukcją oceny adekwatności kapitałowej Bank w 2014 roku stosował proste metody standardowe wyznaczania wymogów kapitałowych:

WYMOGI KAPITAŁOWE

a) Minimalne wymogi kapitałowe:

ryzyko kredytowe – wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako sumę aktywów oraz zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem, pomnożonych przez 8%.

ryzyko operacyjne – Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego według metody podstawowego wskaźnika bazowego.

ryzyko koncentracji kapitałowej – wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej oblicza się jako większą z liczb określonych jako:

- suma kwot, o jakie poszczególne zaangażowania kapitałowe przekraczają 10% funduszy własnych Banku,
- kwota, o jaką suma znacznych zaangażowań kapitałowych przekracza 30 % funduszy własnych Banku

ryzyko koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań – łączny wymóg z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań stanowi większa z kwot określonych jako:

- suma nadwyżek zaangażowań Banku wobec poszczególnych podmiotów ponad limit określony w art. 71 ust.1, 1a i 1b ustawy Prawo bankowe,
- nadwyżka sumy dużych zaangażowań Banku wobec poszczególnych podmiotów ponad limit określony w art. 71 ust.1, 1a, i 1b ustawy Prawo bankowe.

Na dzień 31-12-2014r. minimalne wymogi kapitałowe wyniosły:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł
1.	ryzyko kredytowe	4 810 162,73
2.	ryzyko rynkowe (walutowe)	0,00
3.	przekroczenie limitu dużych ekspozycji	0,00
4.	przekroczenie progu koncentracji zaangażowań w podmioty spoza sektora finansowego	0,00
5.	ryzyko operacyjne	814 467,90
RAZEM		5 624 630,63

Poniższe zestawienie przedstawia poziom wewnętrznych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Kwoty minimalnego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego w podziale na klasy ekspozycji na dzień 31-12-2014r. kształtowały się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	wartość na 31.12.2014 r. w zł	kwota wymogu kapitałowego w zł
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	7 359 235,20	0,00
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	2 824 878,97	45 198,06
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	285 948,05	14 443,20
4.	Ekspozycje wobec instytucji	15 728 056,87	235 616,06
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	0,00	0,00
6.	Ekspozycje detaliczne	14 502 509,15	706 398,78
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	51 351 316,77	3 227 355,40
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	112 631,27	9 010,50
9.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa lub udziałów w instytucjach zbiorowego inwestowania	2 161 178,61	172 894,29
10.	Ekspozycje kapitałowe	814 914,66	65 193,17
11.	Inne ekspozycje	6 523 584,62	282 374,00
12.	Ekspozycje pozabilansowe	2 913 653,78	51 679,27
RAZEM		105 530 354,55	4 810 162,73

b) Dodatkowe wymogi kapitałowe

Dodatkowe wymogi kapitałowe w Banku obejmują ryzyka istotne dla Banku, wyemitowane w Dyrektywie UE:

Ryzyko płynności – w celu wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka płynności Bank wykorzystuje relację wartości aktywów płynnych i aktywów ogółem na dzień wyznaczania wymogu, przyjmuje się,

że Bank będzie utrzymywał minimalną wartość wskaźnika „aktywa płynne / aktywa ogółem” na minimalnym poziomie 20% . Wewnętrzny wymóg kapitałowy stanowić będzie 8 % kosztu pozyskania brakującej kwoty aktywów płynnych do minimalnego poziomu aktywów płynnych.

Ryzyko stopy procentowej – Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym z tytułu ryzyka przeszacowania oraz ryzyka bazowego, dokonując analizy sytuacji szokowej zakładającej zmianę oprocentowania o 200 p.b. Bank wyznacza również wymóg kapitałowy w przypadku przekroczenia limitów wewnętrznych, przyjętych w „Instrukcji pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka stopy procentowej”.

Ryzyko koncentracji zaangażowań kredytowych - Bank wyznacza dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji wobec podmiotów z tej samej branży, koncentracji przyjętych form zabezpieczeń. W celu wyznaczania wymogu z tytułu ryzyka koncentracji Bank analizuje wykonanie limitów zaangażowani, przyjętych w „Instrukcji zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu”.

Ryzyko koncentracji dużych zaangażowań – Bank ustala wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu koncentracji dużych zaangażowani w przypadku przekroczenia wewnętrznego limitu odnoszącego się do sumy dużych zaangażowani.

RYZYKO KAPITAŁOWE to:

Ryzyko koncentracji funduszu udziałowego – w przypadku, gdy fundusz udziałowy stanowi więcej niż 30% sumy funduszy własnych, Bank wyznacza wymóg kapitałowy w wysokości 8 % od nadwyżki stanowiącej różnicę pomiędzy faktycznym poziomem funduszu udziałowego a kwotą stanowiącą 30% sumy funduszy własnych.

Ryzyko koncentracji dużych pakietów udziałów – Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji dużych pakietów udziałów, jeżeli w Banku występują „duże” pakiety a ich suma jest większa niż 30% funduszu udziałowego.

Szczegółowy opis metod stosowania przez Bank w wyznaczaniu wymogów kapitałowych zawarty jest w „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu”.

Na dzień 31-12-2014r. dodatkowe wymogi kapitałowe wyniosły: **0,00**

1. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności nie występował;
2. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w tym: ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego, na dzień 31.12.1014r. Bank nie tworzył dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka stopy procentowej;
3. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji zaangażowani kredytowych – nie występował;
4. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu sumy dużych zaangażowani – brak dodatkowego wymogu;
5. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kapitałowego – nie występował;
6. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka biznesowego – brak dodatkowego wymogu.

Zgodnie z założeniami planu ekonomiczno-finansowego Bank przeprowadza test warunków skrajnych, obejmujący zmiany w otoczeniu według trzech scenariuszy:

- a) oceny wpływu spadku oprocentowania kredytów oraz wzrostu oprocentowania depozytów, co może spowodować spadek wyniku odsetkowego o 20%,
- b) pogorszenia się sytuacji ekonomicznej kredytobiorców banku i wzrostu kosztu rezerw celowych o 20%, przy zachowaniu przychodów z rozwiązania rezerw celowych,
- c) konieczności ponoszenia dodatkowych nakładów, co może spowodować wzrost kosztów działania o 20%.

Wyliczony, zgodnie z ww. zasadami wynik finansowy w każdym scenariuszu ma w pełni pozwolić na realną odbudowę funduszy własnych, tj. wzrost funduszy własnych przynajmniej o wskaźnik inflacji.

V. RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe definiowane jest jako ryzyko poniesienia straty finansowej spowodowanej brakiem zdolności klienta do obsługi długu albo odmową wypełnienia zobowiązań wynikających z umowy wobec Banku.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku przebiega w etapach:

- 1) Identyfikacja czynników ryzyka kredytowego;
- 2) Ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity);
- 3) Monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka;
- 4) Wdrażanie technik redukcji ryzyka;
- 5) Zarządzanie ryzykiem rezydualnym (w tym analiza ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie – zgodnie z zapisami Rekomendacji S);
- 6) Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, zgodnie z rekomendacją T;
- 7) Test warunków skrajnych;
- 8) Weryfikacja przyjętych procedur;
- 9) Kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

Bank rozpatruje ryzyko kredytowe w dwóch aspektach:

- 1) ryzyko pojedynczej transakcji,
- 2) ryzyko łącznego portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:

- 1) Badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów.

- 2) Wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych.
- 3) Prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów.
- 4) Bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania.
- 5) Dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych.
- 6) Prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami.
- 7) Kontroli działalności kredytowej.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:

- Dywersyfikacji ryzyka (limity koncentracji).
- Analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych.
- Monitorowaniu rynku podstawowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości.
- Analizy struktury portfela kredytowego w wielu przekrojach.
- Monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka.
- Przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych polegających w szczególności na:
 - a) Organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych.
 - b) Rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka.
 - c) Podziale nadzoru nad ryzykami wśród członków Zarządu.
 - d) Przydzieleniu nadzoru nad wdrażaniem Polityki kredytowej Członkowi Zarządu ds. Handlowych.
 - e) Prawidłowym przepływie informacji.
 - f) Odpowiednim doborze i szkoleniu kadr.
 - g) Nadzorze nad działalnością kredytową.

Zespół zarządzania ryzykami i analiz sporządza kwartalne raporty z dokonanego pomiaru ryzyka kredytowego, które obejmują: ryzyko łącznego portfela kredytowego, ryzyko koncentracji, ryzyko rezydualne, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych. Raporty te są przedstawiane Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej w terminach wynikających z „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej... „,

Informacje jakościowe

a) Definicja należności przeterminowanych i zagrożonych stosowanych dla celów rachunkowości

Bank Spółdzielczy w Przasnyszu definiuje należności przeterminowane i dokonuje ich klasyfikacji zgodnie z podejściem określonym w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków_h) (Dz. U. Nr 235, poz. 1589 z póź. zm.).

Ekspozycje przeterminowane – to należność z niespłaconą w określonych w umowie terminach kwotą rat kapitałowych, odsetek lub prowizji. Przez ekspozycje przeterminowaną rozumie się całą ekspozycję, a nie tylko część zapadłą.

Ekspozycja zagrożona - ekspozycje zaklasyfikowane do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe”, „stracone”.

Ekspozycje w kategorii „poniżej standardu” – obejmują:

- a) ekspozycje, w przypadku których opóźnienie w spłacie kredytu lub odsetek przekracza trzy miesiące i nie dłużej niż sześć miesięcy;
- b) ekspozycji względem dłużników, których sytuacja ekonomiczno – finansowa może stanowić zagrożenie terminowej spłaty ekspozycji.

Ekspozycje w kategorii „wątpliwe” - obejmują:

- a) ekspozycje, w przypadku których opóźnienie w spłacie kredytu lub odsetek wynosi powyżej sześciu miesięcy i nie przekracza dwunastu miesięcy;
- b) ekspozycje względem dłużników, których sytuacja ekonomiczno – finansowa uległa znacznemu pogorszeniu, a zwłaszcza, gdy ponoszone straty w sposób istotny naruszają ich kapitały (aktywa netto);

Ekspozycje w kategorii „stracone” - są to ekspozycje obejmujące:

- a) ekspozycje, w przypadku których opóźnienie w spłacie kredytu lub odsetek przekracza dwanaście miesięcy,
- b) ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa pogorszyła się w sposób nieodwracalny uniemożliwiający spłacanie długów,
- c) ekspozycja względem dłużników w stosunku, do których ogłoszono upadłość lub w stosunku, do których nastąpiło otwarcie likwidacji, z wyjątkiem, gdy następuje ona na podstawie przepisów o komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych,
- d) ekspozycja względem dłużników, przeciwko którym Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
- e) ekspozycje kredytowe kwestionowane przez dłużników na drodze postępowania sądowego,
- f) ekspozycje względem dłużników, których miejsce pobytu jest nieznanie i których majątek nie został ujawniony.

W Banku funkcjonują procedury wewnętrzne dotyczące zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych, które wskazują tryb podejmowania decyzji w sprawie klasyfikacji i rezerw. Decyzje podejmowane są w okresach kwartalnych w drodze szczegółowego przeglądu portfela kredytowego z uwzględnieniem terminowości spłat oraz sytuacji ekonomiczno – finansowej podmiotów, a także stanu prawnego zabezpieczenia branego pod uwagę przy pomniejszaniu podstaw tworzenia rezerw celowych.

b) Opis przyjętych do ustalania korekt wartości rezerw, w tym rezerw na ryzyko ogólne.

Podstawę tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi, zakwalifikowanymi do kategorii „pod obserwacją” lub grupy „zagrożone” można pomniejszyć o wartość zabezpieczeń.

- 1) wartość zabezpieczenia jest możliwa do uzyskania, w wysokości uwzględnianej do pomniejszania podstawy tworzenia rezerw, podczas ewentualnego postępowania egzekucyjnego, biorąc pod uwagę ograniczenia prawne, ekonomiczne i faktyczne mogące wpływać na rzeczywistą możliwość zaspokojenia się Banku z przedmiotu zabezpieczenia;
- 2) zabezpieczenie to nie jest lub nie było wykorzystane do zmiany oceny sytuacji kredytobiorcy ocena sytuacji poręczyciela w trybie przewidzianym w ust.3 pkt.2, ust. 4 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych.

Kwota, o którą można pomniejszyć podstawę tworzenia rezerw celowych, w przypadku zabezpieczeń w postaci:

- 1) hipoteki – nie może być wyższa niż wysokość dokonanego wpisu do księgi wieczystej oraz 50% wartości ustalonej na podstawie wyceny rzeczoznawcy – pomniejszonej o powstałe wcześniej obciążenia (jeżeli nie uwzględnia tego wycena rzeczoznawcy),
- 2) przeniesienia prawa własności rzeczy ruchomej - nie może być wyższa niż 50% wartości sprzedaży netto danej rzeczy ruchomej i 50 % pierwotnej wysokości zabezpieczanej kwoty,
- 3) przeniesienia prawa własności papierów wartościowych, z wyjątkiem emitowanych przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, banki centralne lub rządy krajów będących członkiem Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju oraz inne banki – nie może być wyższa niż 50 % ich wartości godziwej,
- 4) zastawu rejestrowego na prawach z papierów wartościowych, o których mowa w pkt 3 – nie może być wyższa niż 50 % ich wartości godziwej,
- 5) zastawu rejestrowego na rzeczy ruchomej – nie może być wyższa niż 50% wartości sprzedaży netto danej rzeczy ruchomej i 50 % pierwotnej wysokości zabezpieczanej kwoty.

Szczegółowe zasady dotyczące metod ustalania korekt wartości rezerw opisane są w „*Instrukcji Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu*”.

c) Techniki redukcji ryzyka kredytowego.

Bank może stosować następujące techniki redukcji ryzyka kredytowego:

- pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 -12-2008r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. nr 235 poz. 1589). Bank przyjmuje zabezpieczenia zgodnie z Instrukcją prawnych form zabezpieczenia wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu,
- pomniejszania wag ryzyka przypisywanych ekspozycjom kredytowym zabezpieczonym hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej w rachunku wymogów kapitałowych zgodnie z zapisami Rozporządzenia 575/2013 UE z dnia 26 czerwca 2013r.

Na dzień 31-12-2014r. Bank z przedstawionych wyżej technik redukcji ryzyka kredytowego nie stosował. Zgodnie z zapisami Polityki kredytowej przyjmowane przez Bank zabezpieczenia powinny spełniać kryteria płynności, wartości oraz dostępu i możliwości ich kontroli.

Wartość przyjmowanych zabezpieczeń powinna zapewnić odpowiedni poziom wskaźnika LtV przez cały okres kredytowania.

Bank preferuje zabezpieczenia zwrotności kredytów, które pozwalają na;

- skuteczną egzekucję należności w przypadku braku spłaty kredytów,
- pomniejszenia podstaw tworzenia rezerw celowych,
- przypisanie niższych wag ryzyka ekspozycjom kredytowym w rachunku wymogu kapitałowego.

Szczegółowy opis zabezpieczeń przyjmowanych przez Bank, jak i zasad ich monitoringu znajduje się w „Instrukcji prawnych form zabezpieczenia wiarytelności w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu” oraz „Instrukcji monitoringu sytuacji ekonomiczno – finansowej klientów i zabezpieczeń w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu”.

Informacje ilościowe

a) Łączna kwota ekspozycji kredytowych w złotych według wyceny bilansowej, bez uwzględnienia technik redukcji ryzyka kredytowego w zł.

Rodzaj kredytu	Wartość nominalna	Odsetki	ESP	Rezerwa	Wartość bilansowa
Należności od sektora niefinansowego, w tym:	67 020 161,22	45 356,54	715 513,00	217 423,61	66 132 581,15
normalne	65 692 448,34	31 661,42	695 203,37	43 460,55	64 985 445,84
pod obserwacją	773 650,58	1 759,21	9 681,70	11 604,76	754 123,33
zagrożone	554 062,30	11 935,91	10 627,93	162 358,30	393 011,98
Należności od sektora budżetowego	2 824 400,00	132 239,00	0,00	0,00	2 956 639,00
Kredyty ogółem	69 844 561,22	177 595,54	715 513,00	217 423,61	69 089 220,15

b) Wartość ekspozycji wg stanu na dzień 31-12-2014r. oraz średnia kwota ekspozycji w podziale na klasy (średnia wyznaczona jest, jako średnia arytmetyczna wartość ekspozycji z poszczególnych kwartałów wraz z zobowiązaniami pozabilansowymi)

LP	Kategorie ekspozycji	Wartość na dzień 31-12-2014 w zł	Średnia wartość ekspozycji w 2014r.
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	7 359 235,00	9 604 342,48
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	2 824 878,97	5 027 842,30
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	285 948,05	310 682,90
4.	Ekspozycje wobec instytucji	15 728 056,87	17 315 050,40
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	0,00	0,00
6.	Ekspozycje detaliczne	17 395 015,09	20 124 001,86
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	52 324 911,21	49 254 067,62
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	112 631,27	31 387,59
9.	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	2 161 178,61	1 390 255,92
10.	Ekspozycje kapitałowe	814 914,66	811 601,34
11.	Inne pozycje	6 523 584,62	7 229 784,56
12	RAZEM	105 530 354,55	110 099 016,95

c) Struktura branżowa ekspozycji.

W Banku wyodrębniono dwie branże ekspozycji, tj.: rolnictwo oraz pozostałe. Według tak wyodrębnionych ekspozycji struktura zaangażowania Banku w wyodrębnionych branżach w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Branże	Wartość w zł
1.	Rolnictwo, poza działami specjalnymi produkcji	49 061 740,05
	Należności normalne	48 539 935,05
	Należności pod obserwacją	174 460,00
	Należności zagrożone	347 345,00
2.	Inne (Pozostałe)	17 958 421,17
	Należności normalne	17 152 513,29
	Należności pod obserwacją	599 190,58
	Należności zagrożone	206 717,30
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		67 020 161,22

d) Struktura ekspozycji według okresów zapadalności.

Struktura ekspozycji wg okresów zapadalności według stanu na dzień 31-12-2014r. przedstawia poniższa tabela:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość ekspozycji (w zł)			
	Sektor finansowy	Sektor niefinansowy	Sektor budżetowy	Ogółem
<i>bez określonego terminu</i>	1 568 707,00			1 568 707,00
<i>do 1 miesiąca</i>	14 452 022,17	1 212 529,32		15 664 551,49
<i>od 1 miesiąca do 3 miesięcy</i>		2 882 181,80	87 500,00	2 969 681,80
<i>od 3 miesięcy do 1 roku</i>		14 852 175,33	396 800,00	15 248 975,33
<i>od 1 roku do 5 lat</i>	226 670,00	29 297 505,29	1 937 200,00	31 461 375,29
<i>od 5 lat do 10 lat</i>		15 135 228,79	402 900,00	15 538 128,79
<i>od 10 lat do 20 lat</i>		3 525 809,33		3 525 809,33
<i>powyżej 20 lat</i>		114 731,36		114 731,36
RAZEM	16 247 399,17	67 020 161,22	2 824 400,00	86 091 960,39

e) Wartość ekspozycji zagrożonych, w tym przeterminowanych oraz kwoty korekt wartości rezerw

Kredyty zagrożone w podziale na kategorie ryzyka (wartość nominalna)

Grupa ryzyka	Ekspozycje zagrożone – wartość nominalna w zł
Poniżej standardu	489 630,00
Wątpliwe	0,00
Stracone	64 432,30
RAZEM	554 062,30

Kredyty przeterminowane w sytuacji zagrożonej wg podmiotów i kategorii (wartość nominalna)

Grupa ryzyka	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne	Przedsiębiorstwa indywidualne	Osoby fizyczne	Rolnicy	RAZEM
Poniżej standardu			142 285,00	347 345,00	489 630,00
Wątpliwe					0,00
Stracone		59 993,87	4 438,43		64 432,30
Razem	0,00	59 993,87	146 723,43	347 345,00	554 062,30

VI. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ.

Ryzyko stopy procentowej to ryzyko negatywnego wpływu zmian stopy procentowej na aktualny i przyszły wynik finansowy Banku oraz jego kapitał, wynikające z wrażliwości stawek oprocentowania aktywów i pasywów Banku na zmianę rynkowych stóp procentowych.

Bank, jako istotne rozpatruje dwa podstawowe rodzaje ryzyka stopy procentowej:

- 1) *ryzyko przeszacowania* – ryzyko niedopasowania terminów zmian oprocentowania aktywów i pasywów odsetkowych,
- 2) *ryzyko bazowe* – ryzyko wynikające z niedoskonałego powiązania (korelacji) stawek bazowych (rynkowych i podstawowych NBP), w oparciu o które wyznaczone jest oprocentowanie produktów generujących przychody / koszty odsetkowe, w przypadku gdy ich przeszacowanie następuje w tych samych okresach.

Celem polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku, a tym samym na wzrost funduszy Banku.

Ryzyko stopy procentowej, na jakie narażony jest Bank wynika z prowadzenia działalności w ramach portfela bankowego (bank nie prowadzi portfela handlowego).

Podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej uwzględnia rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność rynkowa) od funkcji niezależnej oceny i kontroli ryzyka.

W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej uczestniczą:

- *Rada Nadzorcza* akceptuje poziom (profil) oraz apetyt na ryzyko stopy procentowej,
- *Zarząd* odpowiedzialny jest za zarządzanie ryzykiem stopy procentowej,
- *Zespół zarządzania ryzykami i analiz* jest odpowiedzialny za monitorowanie ryzyka,
- *Komórka audytu wewnętrznego* pełni funkcję niezależnej oceny efektywności i skuteczności stosowanych rozwiązań w zakresie identyfikacji, pomiaru i zarządzania ryzykiem. Audyt prowadzony jest przez Departament Audytu Banku Zrzeszającego.

Zarówno w zakresie ryzyka przeszacowania jak i ryzyka bazowego Bank posiada dodatnią lukę niedopasowania, która na 31-12-2014r. przedstawia się następująco:

a) Ryzyko przeszacowania:

(w tys. zł)

Przedziały	Luka niedopasowania
A'vista	30 139,01
>2 dni<=7 dni	8 888,79
>7 dni<=1 M	33 878,18
>1 M<=3 M	-15 062,68
>3 M<= 6 M	-2 919,68
>6 M<= 1 rok	-1 281,63
>1 roku	-4 674,54
Razem	48 967,45

b) Ryzyko bazowe

(w tyś. zł)

Przedziały	Redyskonto	WIBID/WIBOR	Lombard
A 'vista		18 437,26	
>2 dni<=7 dni			
>7 dni<=1 M	35 682,63		86,59
>1 M<=3 M			
>3 M<= 6 M			
>6 M<= 1 rok			
>1 roku			
Razem	35 682,63	18 4,37,26	86,59
RAZEM LUKA NIEDOPASOWANIA	54 206,48		

Ze względu na dodatnia lukę niedopasowania Bank szczególnemu badaniu poddaje ryzyko stopy procentowej w przypadku spadku stóp procentowych.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywa się w Banku m. in. poprzez system limitów.

Monitorowanie oraz raportowanie limitów wewnętrznych odbywa się zgodnie z zapisami „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu”, w cyklach miesięcznych dla Zarządu oraz półrocznie dla Rady Nadzorczej Banku.

Zmiana wyniku odsetkowego Banku wywołana szokowym o 200pb. wzrostem / spadkiem stóp procentowych w horyzoncie najbliższych 12 miesięcy na dzień 31-12-2014r. może wynieść:

- dla wzrostu stóp procentowych + 776,58 tyś. zł,
- dla spadku stóp procentowych – 1 870,85 tyś. zł.

Zmiana wyniku odsetkowego (stress test) do uznanych kapitałów Banku na dzień 31-12-2014r. wyniesie 16,64%.

Na podstawie dokonywanych w cyklach miesięcznych pomiarów ryzyka stopy procentowej sporządzane są raporty, których wyniki przedstawiane są Zarządowi. Informacje o narażeniu na ryzyko stopy procentowej są prezentowane Radzie Nadzorczej w układzie kwartalnym

VII. RYZYKO PŁYNNOŚCI

Płynność finansowa to zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach dających się przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Zarządzanie ryzykiem płynności ma charakter skonsolidowany i całościowy, tj. zarządzanie zarówno

w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych, we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank obejmując jednocześnie wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku. Zgodnie z Uchwałą 386/2008 KNF Bank dokonuje kalkulacji nadzorczych miar płynności na każdy dzień sprawozdawczy.

Wartość nadzorczych miar płynności na dzień 31-12-2014r. przedstawia się następująco:

Aktywa		w tys. zł	
A1	Podstawowa rezerwa płynności	24 492,60	
A2	Uzupełniająca rezerwa płynności	0,00	
A3	Pozostałe transakcje zawierane na hurtowym rynku finansowym	3 948,86	
A4	Aktywa o ograniczonej płynności	69 092,98	
A5	Aktywa niepłynne	4 076,43	
A6	Aktywa ogółem	101 610,87	
Pasywa			
B1	Fundusze własne pomniejszone o sumę wartości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta	11 245,44	
Miary płynności		Wartość minimalna	wartość
M1	Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem $(A1+A2)/A6$	0,20	0,24
M2	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi $(B1/A5)$	1,00	2,76

Na przestrzeni całego 2014r. nadzorcze miary płynności kształtowały się na bezpiecznym poziomie, znacznie wyższym od zalecanego minimum.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:

- *Rada Nadzorcza* sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka płynności z przyjęto strategią i planem finansowym,
- *Zarząd Banku* sprawuje nadzór i odpowiada za zorganizowanie właściwego oraz skutecznego procesu zarządzania ryzykiem płynności finansowej ,
- *Główny Księgowy* odpowiada za analizę aktywów i pasywów, mającą na celu utrzymanie płynności bieżącej,
- *Zespół zarządzania ryzykami i analiz* sporządza i przedkłada Zarządowi Banku bieżące raporty ekspozycji na ryzyko płynności, projekty i propozycje działań z zakresu ryzyka płynności dotyczące:
 - zasad polityki Banku w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, z uwzględnieniem planu pozyskiwania i utrzymania środków obcych,

- limitów wewnętrznych zapewniających utrzymywanie odpowiedniego poziomu ryzyka płynności, adekwatnych do rodzaju i skali prowadzonej działalności,
 - metodologii pomiaru ryzyka płynności wraz ze sposobami ich weryfikacji,
 - planów awaryjnych,
- *Komórka audytu Wewnętrznego* dokonuje niezależnej ocena efektywności oraz skuteczności stosowanych rozwiązań w zakresie identyfikacji, pomiaru i zarządzania ryzykiem. Zadania stanowiska audytu wewnętrznego Bank zleca odpowiednim komórkom Banku Zrzeszającego na zasadach odrębnie zawartych umów.

VIII. RYZYKO OPERACYJNE

Ryzyko operacyjne Bank definiuje jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedopasowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne. Definicja ta nie obejmuje ryzyka reputacji i ryzyka strategicznego związanego z ryzykiem biznesowym.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka operacyjnego w Banku jest ograniczenie ryzyka wystąpienia strat operacyjnych oraz dążenie do ich zminimalizowania. Cel ten realizowany jest poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmującym podstawowe kierunki działań:

- określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- bieżące prowadzenie i analizowanie rejestru zdarzeń i start z tytułu ryzyka operacyjnego,
- opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasad identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczenia, transferu ryzyka operacyjnego,
- zarządzania kadrami,
- określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- zdefiniowania tolerancji / apetytu Banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym oraz określone działania, które Bank będzie podejmował w przypadkach przekroczenia tych wartości,
- przyjęcie założeń do systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego.

Organizując proces zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank bierze pod uwagę wymogi regulacyjne.

Uchwały i rekomendacje KNF (zwłaszcza rekomendacja M), które stanowią punkt wyjścia dla przygotowania ram systemu kontroli i zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym tworzą; akty normatywne opisujące ten system, struktura organizacyjna systemu, narzędzia informatyczne wspomagające realizację procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz informacje o incydentach i zdarzeniach zaistniałych w obszarze wymienionego ryzyka.

Na zarządzanie ryzykiem operacyjnym składa się zbiór działań mających na celu identyfikację, monitorowanie, pomiar, ocenę, raportowanie, również redukcję, unikanie, transfer lub akceptację ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank w poszczególnych obszarach działalności.

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą:

- *Rada Nadzorcza*: zatwierdza docelowy profil ryzyka operacyjnego oraz tolerancję / apetyt na ryzyko, zawarte w strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym. Rada zapewnia, że członkowie Zarządu posiadają odpowiednią wiedzę i kwalifikacje, zapewniające realizację strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym. Rada dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo – nie rzadziej niż raz w roku - przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, jego skutków i metod zarządzania ryzykiem operacyjnym. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.
- *Zarząd Banku* odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz, jeśli to konieczne – wprowadzanie niezbędnych korekt w celu usprawnienia tego systemu. Zasady i procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym powinny obejmować pełny zakres działalności Banku. Zarząd Banku dokonuje oceny poprawności funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym nie rzadziej niż raz w roku.
- *Zespół zarządzania ryzykami i analiz* pełni funkcję jednostki ds. zarządzania ryzykiem operacyjnym w obszarze identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka, ma za zadanie gromadzenie informacji o zdarzeniach ryzyka operacyjnego otrzymywanych od pracowników Banku. Zespół tworzy bazy danych oraz wieloprzekrojowe analizy ryzyka operacyjnego – prezentowane członkom Zarządu oraz Radzie Nadzorczej.
- *Stanowisko audytu wewnętrznego* ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt wewnętrzny nie pełni bezpośrednio funkcji zarządzania ryzykiem, natomiast dostarcza obiektywnej oceny efektywności, adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz jakości przeprowadzanych operacji bankowych. Zadania stanowiska audytu wewnętrznego Bank zleca odpowiednim komórkom Banku Zrzeszającego na zasadach odrębnie zawartych umów.
- *Pozostali pracownicy Banku* mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, obowiązujących w Banku, oraz uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń wywołujących ryzyko, a także mają obowiązek raportowania ww. zdarzeń.

W ramach klasyfikacji działalności Bank wyodrębnia następujące linie biznesowe:

Bankowość komercyjna (w tym obsługa małych i średnich przedsiębiorstw niespełniających warunków, o których mowa w § 21 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej)	Przyjmowanie depozytów i innych wkładów pieniężnych płatnych na żądanie Udzielanie kredytów i pożyczek gotówkowych Leasing finansowy Gwarancje i inne zobowiązania pozabilansowe
Bankowość detaliczna (obsługa osób fizycznych lub małych i średnich przedsiębiorstw spełniających warunki, o których mowa w § 21 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej)	Przyjmowanie depozytów i wkładów pieniężnych płatnych na żądanie Udzielanie kredytów i pożyczek gotówkowych Leasing finansowy Gwarancje i inne zobowiązania pozabilansowe
Płatności i rozliczenia	Usługi związane z transferem środków pieniężnych Emitowanie instrumentów płatniczych i administrowanie nimi

Znaczna większość strat operacyjnych dotyczy linii płatności i rozliczenia oraz bankowość detaliczna.

Do oceny profilu i poziomu ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje Kluczowe wskaźniki ryzyka KRI, które zostały określone w „Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu”.

Bank przyjął następujące wskaźniki KRI;

- KRI – jako liczba wykrytych oszustw wewnętrznych na podstawie naruszeń bezpieczeństwa systemów informatycznych,
- KRI – jako liczba zawiadomień o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy,
- KRI – jako liczba podejrzanych transakcji zarejestrowanych w systemie monitorującym pranie pieniędzy,
- KRI – jako liczba skarg zgłoszonych przez klientów Banku w okresie raportowania,
- KRI – jako łączny czas przestoju systemu eBankNet w kwartale / czas pracy w kwartale,
- KRI – jako liczba wykrytych oszustw zewnętrznych w okresie raportowania,
- KRI – jako liczba rozwiązań umów o pracę w kwartale / średni stan zatrudnienia w kwartale,
- KRI – jako liczba rozwiązanych umów o pracę z inicjatywy pracownika / liczba rozwiązań umów o pracę,
- KRI – jako liczba wypadków (na terenie administrowanym przez Bank) z powodu nieprzestrzegania przez bank przepisów BHP i ppoż.
- KRI – jako wartość istotnych spraw sądowych prowadzonych przeciwko Bankowi / wymóg kapitałowy z tyt. ryzyka operacyjnego,
- KRI – jako liczba wydanych zaleceń kontroli wewnętrznej funkcjonalnej / liczba przeprowadzonych kontroli funkcjonalnych,
- KRI – jako liczba serwerów, których wiek wynosi ponad 5 lat / liczba serwerów ogółem,
- KRI – jako łączny czas przestoju ze względu na awarie łączności w godzinach pracy Banku / łączny czas wymaganej dostępności systemów w godzinach pracy Banku.

Sporządzana w cyklach kwartalnych analiza poziomu ryzyka operacyjnego pozwala na bieżące monitorowanie i stałe nadzorowanie docelowego profilu ryzyka operacyjnego określonego w Strategii zarządzania ryzykami w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na 2014r. wyliczony został metodą wskaźnika bazowego, zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu 575/2013 UE.

Suma strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w 2014 roku w podziale na rodzaje i kategorie zdarzeń w ramach rodzaju wyniosła:

Rodzaj zdarzenia i kategoria w ramach rodzaju	Ilość zdarzeń w ramach rodzaju	Wartość strat w zł 01-01-2014 do 31-12-2014
LINIA: BANKOWOŚĆ KOMERCYJNA	NIE WYSTĄPIŁY	NIE WYSTĄPIŁY
LINIA: BANKOWOŚĆ DETALICZNA	2	0,00
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1	0,00
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	1	0,00
LINIA: PŁATNOŚĆ I ROZLICZENIA	85	158,45
Zakłócenia działalności banku i awaria systemów	27	17,07
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	58	141,38
Razem koszty Ryzyka operacyjnego:	87	158,45

Według przedstawionego podziału największą wartość strat operacyjnych zarejestrowano w linii – płatności i rozliczenia. Są to koszty niefinansowe wyliczone jako koszty czasu pracy pracownika poświęcone na wyjaśnienie sprawy.

Wszystkie istotne zdarzenia operacyjne podlegają dokładnej ocenie i analizie. Bank na bieżąco podejmuje działania wyjaśniające zaistniałe zdarzenia oraz zabezpieczające przed powtórzeniem się podobnych zdarzeń w przyszłości.

IX. RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI

Ryzyko braku zgodności jest to ryzyko rozumiane jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, w tym zasad ładu korporacyjnego. Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności jest zapewnienie zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi Banku oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.

Funkcję zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku pełnią:

- ✓ *Bank Zrzeszający* w zakresie informowania o zmianach przepisów zewnętrznych, występowania w imieniu banków spółdzielczych o interpretację przepisów do instytucji nadzorczych, opracowanie regulacji wzorcowych, dedykowanych bankom spółdzielczym,

- ✓ *Prezes Zarządu* – pełniący nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności,
- ✓ *Zespół Zarządzania ryzykami i analiz* – wykonujący pomiar między innymi ryzyka braku zgodności, raportujący w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, opiniujący projekty nowych produktów oraz nowych procedur pod kątem spójności z regulacjami dotyczącymi zarządzania ryzykami oraz adekwatnością kapitałową.
- ✓ *Zespół Organizacyjno-Administracyjny* – przesyłający informacje o zmianach przepisów zewnętrznych do właścicieli regulacji, informujący użytkowników regulacji o zmianach, prowadzący rejestr i zbiór regulacji wewnętrznych Banku.

W procesie bezpośredniego zarządzania ryzykiem braku zgodności uczestniczą:

- *Rada Nadzorcza* zatwierdza Politykę zgodności, sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności, otrzymuje sprawozdania z przeprowadzonych kontroli wewnętrznych i audytu.
- *Zarząd Banku* sprawujący główną funkcję zarządczą w procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku. Bezpośredni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności w Banku sprawuje Prezes Zarządu.
- *Zespół zarządzania ryzykami i analiz*, sporządzający raporty ryzyka operacyjnego oraz ryzyka braku zgodności dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.
- *Kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych* pełniący kontrolę funkcjonalną,
- *Zespół organizacyjno- administracyjny* odpowiedzialny jest za zadania związane z zapewnieniem zgodności przepisów wewnętrznych z zewnętrznymi.
- *Wszyscy pracownicy Banku*, odpowiedzialni są, za przestrzeganie procedur wewnętrznych Banku oraz kontrolę bieżącą na zajmowanym stanowisku pracy.

Wszystkie zdarzenia ryzyka braku zgodności są ujmowane w Rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego.

Bank nie poniósł strat z tytułu ryzyka braku zgodności. Nie odnotowano takich zdarzeń w Rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego. Dokonana analiza w systemie finansowo – księgowym poszczególnych grup kosztów nie wykazała poniesienia przez Bank kosztów związanych z nieprzestrzeganiem przepisów prawa i regulacji wewnętrznych, strat związanych z zapłaconymi karami, odszkodowaniami czy też odsetkami karnymi.

X. RYZYKO BIZNESOWE

Ryzyko biznesowe jest rozumiane jako ryzyko wpływu niekorzystnych zmian warunków makroekonomicznych na wynik finansowy w przyszłości, a w szczególności na adekwatność kapitałową. Bank analizuje ryzyko biznesowe wraz z analizą planu finansowego. Ryzyko biznesowe może się przejawiać w obszarze: strategicznym i otoczenia w tym zmian regulacyjnych i warunków konkurencji, które mogą w konsekwencji doprowadzić do wypracowania niższego niż planowany wyniku finansowego.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia, planowania oraz zarządzania wynikiem finansowym.

Istotnym elementem ryzyka biznesowego, w tym ryzyka wyniku finansowego jest planowanie.

Bank opracowując plan ekonomiczno – finansowy uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w okresie planowania.

Raportowanie obszaru ryzyka biznesowego odbywa się w cyklach kwartalnych w terminie sporządzania analizy wykonania planu ekonomiczno – finansowego, podlega przedstawieniu Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej.

XI. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM

Informacje jakościowe

Bank angażował się kapitałowo w inne podmioty wyłącznie mając na uwadze względy strategiczne oraz osiągnięcie długoterminowych korzyści związanych z współpracą.

Na dzień 31-12-2014r. występowało zaangażowanie w ;

- Akcje w Banku Zrzeszającym Bank BPS”SA” o wartości bilansowej 657 720,95zł,
- Certyfikaty Inwestycyjne o łącznej wartości bilansowej 2 161 178,61zł, należące do:
 - 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (1FIZAN 1 R),
 - Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (TRUST FIZAN),
 - BPS 4 Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (BPS 4 NSFIZ).
- Dłużne papiery wartościowe obejmujące:
 - Bony pieniężne NBP – 6 990 655,20,
 - Obligacje spółdzielcze BS BPS Sanok – 157 193,71zł,

Informacje ilościowe

Bank w swoim portfelu nie posiadał ekspozycji kapitałowych, które należałoby wyceniać w wartości godziwej.

Posiadane przez Bank aktywa finansowe dostępne do sprzedaży składają się z akcji Banku Zrzeszającego BPS SA oraz Certyfikaty Inwestycyjne.

XII. DŹWIGNIA FINANSOWA

Wskaźniki dźwigni jest nowym narzędziem Unii Europejskiej w obszarze nadzoru i regulacji. Komitet Bazylejski nie określił obowiązującej Banki wartości progowej. Poziom wskaźnika w sektorze bankowym, jego składniki i tendencje są w fazie monitorowania, tak aby po ostatecznym jego przeglądzie i dostosowaniu definicji stał się ostrożnościowym wymogiem wiążącym począwszy od 1 stycznia 2018 roku.

Wartość dźwigni na 31-12-2014r. zgodnie z wyliczeniem w okresie przejściowym wyniosła 3,27.

XIII POLITYKA ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRADZANIA

Obowiązujące „Ogólne zasady polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Przasnyszu”, uchwalane zostały zgodnie z wymogami określonymi w § 27 i 57 uchwały Nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4.10.2011r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku.

Ogólne Zasady Polityki uwzględniają formę prawną w jakiej Bank działa, rozmiar działalności Banku, ryzyko związane z prowadzoną działalnością, wewnętrzną organizację oraz charakter, zakres i stopień złożoności prowadzonej działalności, a także wysokość sumy bilansowej i funduszy Banku, wysokość wynagrodzeń oraz udział procentowy wynagrodzeń zmiennych w wynagrodzeniach ogółem osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku.

Celem Ogólnych Zasad Polityki jest wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem tak, by nie zachęcać do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka Banku, a także wspieranie realizacji strategii działalności Banku oraz ograniczanie konfliktu interesów.

Za istotny wpływ na profil ryzyka Banku uznaje się możliwość podejmowania decyzji finansowych w kwocie przekraczającej 2 % Funduszy własnych. W Banku istotne decyzje są podejmowane przez Zarząd i żaden pracownik nie posiada pełnomocnictwa do podejmowania decyzji do w/w wysokości Funduszy własnych, do stanowisk kierowniczych w Banku zalicza się tylko członków Zarządu.

Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze składa się z wynagrodzenia stałego: wynagrodzenia zasadniczego wypłacanego w okresach miesięcznych oraz wynagrodzenia zmiennego - premii przyznawanej i wypłacanej w okresach kwartalnych po zrealizowaniu niżej wymienionych kryteriów finansowych i niefinansowych, tj.:

- a) zysk netto Banku za dany kwartał osiąga min 95 % wartości przyjętej w planie finansowym,
- b) wskaźnik jakości kredytów nie przekracza poziomu określonego w planie finansowym na dany rok,
- c) w rejestrze skarg i wniosków nie odnotowano wpisów świadczących o wzroście ryzyka reputacji Bank,
- d) wynagrodzenie zmienne nie może być wyższe niż 55 % wynagrodzenia stałego wypłaconego w kwartale którego dotyczy. Wynagrodzenia zmiennego nie przyznaje się lub zostaje zmniejszone proporcjonalnie za okres, w którym Bank prowadzi działalność ze stratą.

Do wynagrodzeń zmiennych nie zalicza się nagród jubileuszowych, odpraw rentowych, odpraw emerytalnych, a także innych świadczeń wypłacanych na podstawie przepisów ustawowych.

Bank nie stosuje polityki odraczania płatności oraz wynagradzania w postaci nabywania uprawnień do papierów wartościowych, a także innych świadczeń niepieniężnych.

Ocena kwalifikacji członków Zarządu, odbywa się zgodnie z zasadami oceny odpowiedniości Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Przasnyszu.

Oceny efektów pracy osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku dokonuje Rada Nadzorcza, która obejmuje podstawowe wskaźniki sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku, stopień ich wykonania w stosunku do założeń przyjętych w planie finansowym.

Informacje o sumie wypłaconych w 2014r. wynagrodzeń osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka – Członkom Zarządu (brutto):

Stanowiska kierownicze	Liczba osób	Stale składniki wynagrodzeń (tyś. zł)	Zmienne składniki wynagrodzeń (tyś. zł)
Zgodnie z przyjętą Polityką zmiennych składników wynagrodzeń- Członkowie Zarządu	3	438	8

W 2014r. przyznane zmienne składniki wynagrodzeń zostały wypłacone i nie podlegały odroczeniu w czasie. Bank nie wyodrębnia linii biznesowych stosowanych w procesie zarządzania, tym samym alokacji wynagrodzeń. Wynagrodzenie zmienne miało wyłącznie formę pieniężną. Płatności związane z przyjęciem do pracy i z tytułu odpraw w 2014r. nie wystąpiły.

W roku 2014 żadna z osób zatrudnionych w Banku nie otrzymała wynagrodzenia w wysokości co najmniej 1 mln EUR.

XIV OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku.

Oświadczenie

Zarząd Banku Spółdzielczego w Przasnyszu niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Informacji dotycząca adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Przasnyszu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Zarząd

Przasnysz, data: 24 czerwca 2015